

"וְהָיָה טוֹב מוֹת"

דברים לזכרו של
מאיר אליהו פלש ז"ל

דברים שנאמרו ביום השלושים למותו

בפרשת בראשית נאמר: "ביום עשות ה' אלוקים ארץ ושמים" (בראשית, ב', א'). כידוע, שם ה' מסמל את מידת הרחמים ושם אלוקים מסמל את מידת הדין. וכבר תמה המדרש על ערוב שתי המידות בפסוק, והשיב: "כך אומר הקב"ה: 'אם אני בורא את העולם במידת הרחמים הוי חטיה סגיאיין, במידת הדין הי"ב העולם יכול לעמוד, אלא הרי אני בורא אותו במידת הדין ובמידת הרחמים, והלואי יעמוד'" (בר"ר, י"ב, ט"ו). אבל מידת הדין עדיין נשארה, ובכל דור ודור בוחר הקב"ה מספר אנשים, ועמם הוא נוהג במידת הדין. אלו הם האנשים שעליהם נאמר: "הקב"ה מדקדק עם צדיקו כחוט השערה". זכינו, לדאבון ליבנו, לכך שמאיר שלנו נמנה עם אותם יחידי סגולה. "ואיננו כי לקח אותו אלוקים" (בראשית, ה', ב').

יצחק אבינו - מידתו והנהגתו היו לפי מידת הדין. לכאורה אדם פשוט, שהתורה אינה מרבה במילים עליו, אבל באמת "עולה תמימה" כדברי המדרש (בר"ר, ד', ג'), עולה תמימה שמעלה את העשייה הפשוטה להיות כל כולה עבודת ה', ע"י יציקת תוכן ומשמעות אמיתיים לכל דבר. מאיר בן יצחק תרתי משמע, ידע גם הוא לצקת לכל מעשיו תוכן נעלה. רצונו לגור בירושלים לא היה סתם לשם מגורים, אלא לשם מגורים בעיר הקודש, "העיר שחוברה לה יחדו" (תהילים, קכ"ב, ה'), לחנות מזיווה ולהתבשם מקדושתה. עבודתו בצבא לא היתה סתם עבודה, אלא עבודת קודש למען בטחון עם ישראל, "חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלוקינו" (שמואל ב', י', י"ב), וכך מאיר בפרוש ראה את עבודתו, וסרב להתסיר אפילו רגע אחד שלא לצורך מעבודתו זו. גם בנישואיו לרותי, שתחיה, ראה מאיר תכלית נעלה של הקמת בית בישראל, "מצא אישה מצא טוב ויפק רצון מה" (משלי, י"ח, כ"ב).

על משה רבנו, שהיה כבד פה וכבד לשון, אומר המהר"ל (גבורות ה', פכ"ח), שדוקא משום היות משה רבנו כליל השלמות ומשום מעלתו הרוחנית, היה פגום בחיבור אל החמירות, והחיבור בין הנפש והנשמה לבין הגוף הוא הדיבור. למשה רבנו לא היה קשה לחוריד תורה לעם ישראל, היה לו קשה לדבר סתם דברי חולין. כך גם מאיר. כשרציתי לדבר עמו סתם דברי חולין לא היתה השיחה קולחת, אולם בנושאים שנדרשה בהם חשיבה טהורה - בזה היה מאיר שופע רעיונות וחידושים. אם זה

בנושאי לימוד תורה שונים, אם זה במחשבת ישראל, ואם זה במתמטיקה או במחשבים. יכולת ההפשטה שלו היתה לשם דבר גם בקרב חבריו לעבודה.

הרמב"ם בהקדמתו למסכת אבוות (פ"ד) אומר שחטאו של משה רבנו במי מריבה היה הכעס, שהניח למאורע חיצוני להביאו לידי כעס. כי הרי השלמות היא פנימית, ואסור לה להיות מושפעת מארועי החיים. כך היה מאיר. רדף את אותה שלמות פנימית בכל מאודו, חי את חיו במישור האידיאלים, ולא הסכים להתפשר על חיי השגרה הפשוטים, שאין להם תכלית.

ישנו שיר עממי האומר:

בבית זין של מעלה אחרי מותך

לא צדיק או רשע תהיה השאלה

ולא ישאלוך אם חכמת או אם גיבור היית

ישאלו: האם לפני מותך - היית.

לא כל אדם יוכל לענות בחיוב, אם יעמיק חקור, אך אין כל ספק שלגבי מאיר, למרות חלקו מעמנו כה צעיר, התשובה חיובית.

"וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד" (בראשית, א', ל"א), "בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב: 'והנה טוב מאד' - והנה טוב מות" (בר"ר, ט', ה').

יהי זכרו ברוך

אחיו, יואב

* * *

דברי מפקד יחידתו הצבאית

דברים שנאמרו בהלוויה

אמרת יחידתנו היא -

"ידע רצון ומסירות - יהפכו את הבלתי אפשרי לאפשרי".

ואכן ידעת

סקרנותך, יכולתך במופשט, עולמך הפנימי המאוד עשיר ואהבתך את הצליל, העמידו אותך ברמת ידע גבוהה.

רצית

בריכוז מאוד גבוה ובחקפדה על כל פרט.

- רצית לעלות לירושליים ועלית.

- רצית לחקים תא משפחתי והקמת.

- רצית להשיג יעדי עבודה, למרות שלעיתים כפינו עליך הר כגיגית, והשגת.

ובמסירות

בצניעות מופלגת במקומותינו, תוך חיזוק מתמיד של הרוח וניסיון מתמיד בחיזוק גופך, וללא טענה או טרזניה כלשהי.

עשית ביושר בתמימות דרך ובמסירות

לעולמך הפנימי

למשפחה

וליעדי העבודה.

וכך בהשקט, כשגודל ההישגים שלך מסתבר לנו, כדרכך, בדיעבד, אנו עומדים ומצדיעים לך.

יובל מניפז - אל"מ

מפקד היחידה

צבא הגנה לישראל

ד.צ. 02470

י' באלול תשמ"ט

10 בספטמבר 1989

משפחה יקרה,

סרן פלש אליהו מאיר נפטר בבית החולים אלישע בחיפה, בד' באלול תשמ"ט, 4 בספטמבר 1989, לאחר אשפוז ממושך.

מאיר הגיע ליחידתנו לפני כחמש שנים, ושירת כקצין אקדמאי בתחומי הפיזיקה והמחשבים.

מאיר השאיר רושם עמוק על כל אלה שעבדו עמו במהלך שרותו ביחידה. חבריו לצוות זוכרים בגעגועים ובהערכה רבה את אשיותו המיוחדת, את אופיו הנעים והחברי, כמו גם את כישוריו המקצועיים ורמתו האינטקטואלית הגבוהה. במאיר מצאנו שילוב יוצא דופן של תכונות חיוביות רבות.

מאיר היה אדם בעל עולם רוחני עשיר. עולמו זה ניכר באמונתו העזה ובהזדהותו העמוקה עם עמו וארצו. עולם זה ניכר גם באהבתו את המופשט, אשר מצאה את ביטוייה בהתעניינותו במוסיקה ובמתמטיקה.

מאיר היה אוהב אדם ורע. הוא השכיל להשתלב בחברת שונים ממנו, ויחד עם זאת שמר ללא סייג על עקרונותיו. הוא היה נעים שיתח היודע להקרין חיוך ואופטימיות על סביבתו.

מאיר היה גם איש מקצוע, המתמיד במשימתו. העבודה שעשה ביחידה הינה בעלת תועלת רבה גם היום, ומשמשת בסיס ודוגמא לעבודות נוספות בתחום בו עסק. אנשי מקצוע, שעשו ועושים שימוש בעבודתו, חוזרים ומביעים התפעלות מהרמה המקצועית הגבוהה והמחשבה המעמיקה שהושקעה בה.

מאיר ישאר חקוק בזכרון כולנו כאדם שהשכיל לשלב את הספרא הרוחני של היהודי המאמין עם הסייפא של קצין מקצועי בצה"ל.

בשמי ובשם חיילי היחידה אני מביע את השתתפותי בצערכם ובאבלכם הכבד.

יובל מניפז, אל"מ

מפקד היחידה.

חברים כותבים

אבדה גדולה היא מותו של מאיר. אחרי מותו של אדם הכאב והחלם גדולים מאד ובמיוחד אם הוא צעיר כל כך. מאיר בחייו היה מקור להערצה וחקוי. רצייתי את הכח שיש לו, ואת העקשנות ואת החכמה הרבה.

כאשר היינו ילדים עשינו מעשי שובבות, פגענו והעלבנו חברים. אולם מאיר אף פעם לא פגע בחבריו או לגלג על משהו מתוך זדון ורע. זה בודאי היה יכול להיות נעים יותר אם כך היתה הנורמה בבית הספר ובתנועה.

מאיר היה בעל חשיבה מיוחדת. זכור לי מקרה שבו נדרשנו לפתור תרגיל מסובך. מעטים הצליחו להגיע לתשובה וכאשר מאיר קבל את רשות הדבור, המורה אמר לו שהדרך שלו מוטעית. מאיר התעקש להראות את כל התשובה, ומוכן שבסוף תשובתו היתה נכונה.

כת הרצון וההתמדה שהיתה בו הביאו אותו לעשות דברים רבים בחייו הקצרים: להקים משפחה, לפרנס ולהתמסר לעבודתו החשובה בצה"ל. מאיר תמיד מצא לעצמו פנאי לעשות הכל. הוא למד באוטובוס בדרכו לעבודה וגם בערב למד בשעורים. אפשר לומר שאת הדברים האלה היה לו קל להגשים עם ראש כמו שלו. אולם מה שהיה קשה לו יותר מהאחרים היה העסוק בספורט. נראה טבעי שמאיר יוותר על עשייה בשטח הזה, אולם לא כך הוא אופיו של מאיר. הוא עשה תמיד מה שכוון לעשות כיוון שזה חשוב וצריך, ורבה היא הערכתיו לו. למאיר תמיד היה זמן והוא נהג לרוץ על מנת לשמור על כושר גופני.

שמעתי שאמרו: "מאיר היה שונה מכולם", וכך באמת היה. הוא היה חכם מאד, ושטחי התעניינותו היו רבים ומגוונים ושונים מאלו של בני גילו. לא פעם מאיר העלה נושא מסוים שעניין אותו ושעליו קרא בספרים. לאחרים זה נראה משונה ומצחיק כשמדברים על נושאים כמו כוכבים, גלקסיות וכו'.

כידוע, מאיר סבל סבל קשה מנשוא בשנה וחצי האחרונים. מבקורים מעטים אצלו

הרגשתי (והנני אף בטוח) שמאיר ידע מה קורה אתו. הוא הגיב על שאלות בהזזת היד והזזת הראש.

את אותה עקשנות, מסירות, כח רצון והתמדה מאיר ירש בודאי מאמו, שהיתה לצדו יום יום, ואף פעם לא הפסיקה להאמין ולעודד את מאיר.

לאשתו ולילדיו, להוריו ולאחיו אני מקווה שלא ידעו עוד צער שכזה.

אריאל חיימוביץ

* * *

התדהמה היתה גדולה. אמנם ידענו את מצבו של מאיר. ראינו אותו גם בבית החולים. הבינונו שהמצב אינו טוב. אולם בכל זאת דרך הטבע היא שאנו חיים בתקווה. תמיד מקוים לטוב. וכשנודע לנו דבר פטירתו של מאיר נצבט לבנו. האמנם? היתכן? הרי רק תמול שלשום היה אחד מאתנו ולפתע נלקח ואיננו! קשה לעכל את הדבר. קשה לקלוט שלא נראה אותו עוד ביננו.

את מאיר הכרתי לראשונה בבית ספר הגבוה לטכנולוגיה - "מכון לב". לא למדנו באותה כיתה ולא למדנו את אותו המקצוע. אלא שב"מכון לב", לפחות בתקופה בה אנו למדנו, כולם הכירו את כולם. כולם היו מיודדים עם כולם, חברים של כולם. כך גם הכרתי את מאיר. מאיר היה ידוע כבחור טוב ומוכשר, נעים הליכות ומקובל. היה בעל כושר התמדה בלתי רגיל, הצליח בלימודים ונחשב כבר סמכא בתחומו. אם משהו בלימודים לא היה ברור, אם היו ספקות - "נשאל את פלש..." היה פתרון רווח מאד.

אבל כושר ההתמדה של מאיר בא לידי ביטוי לא רק בלימודים. כתלמידים ב"מכון לב" במסגרת העתודה האקדמאית, עמדנו לפני גיוס עוד במהלך הלימודים. ולצורך זה נדרשנו לכושר גופני טוב. מאיר כדרכו, משתדל תמיד להיות בין הטובים.

הוא מחליט שהוא רוצה לשפר את כושרו הגופני, ומתחיל לרוץ מדי ערב, ובכל פעם מאריך את מסלול ריצתו. לא מוותר לעצמו גם כאשר השעה היתה מאוחרת והשינה מפתה הרבה יותר. מאיר המשיך לרוץ.

השנים חולפות, הלימודים מסתיימים ואנו מגיעים לקורס קצינים. הקורס קשה ודורש הרבה מכל אחד מאתנו. הלחצים כבדים והדרישות רבות. אם אדם ניכר בכוסו, בכיסו ובכעסו הרי שהוא גם ניכר במהלך קורס קצינים. המתח הרב לא מותיר הרבה מקום להעמדת פנים. אנשים רבים משתנים. אבל אצל מאיר המטרה אינה מקדשת את האמצעים. ראשית חכמה יראת ה'. מאיר מקפיד שלא להתמיד בדבר אחד על חשבון דברים חשובים אחרים. הוא לא משתנה. הוא מעולם לא העמיד פנים. היה ונשאר אדם ישר.

"נפלאות ממני ולא אדע", אומר איוב במענהו לה'. ואכן לא רק קשה לעכל, קשה גם להבין. אבל מאיר זכה לפחות להקים משפחה. מי יתן, איפוא, שדמותו ומעשיו ישמשו נר לבאים אחריו וצאצאיו יהיו תפארת למשפחה. בכך תנוחמו.

יהי זכרו ברוך

אודי אישון

יחידת ד.צ. 02470

* * *

ראשית אודה שקשה לי מאוד לכתוב קטע זה. קודם כל ישנו כמובן הכאב העולה מחדש, הרגשת האבדן על חבר שנפטר בגיל צעיר כל כך, הרגשת ההחמצה של חיים שיכלו להשיג עוד הרבה, לחוות עוד הרבה. אחר כך מופיע הקושי בסיכומו של אדם, שעד לפני זמן קצר התהלך לידנו, לתוך מספר שורות, בתמצותה של אישיות מורכבת ומלאת גוונים למספר תכונות בולטות יותר.

אם בכל זאת אנסה לעשות זאת, אני חושב שהקו הבולט ביותר לגבי באשיותו של מאיר היתה אהבתו למוחלט ולשלמות. אהבתו זו התבטאה בכל פעולה שלו, בכל מילה, בכל תחום בו עסק. העניין במתמטיקה, בפיזיקה, אותו חיפוש של עקרונות בסיסיים, מוחלטים לעולם. לגביו לא היתה המתמטיקה עניין אינטלקטואלי גרידא, היא הוותה פתח להתעלות, שער לעולם רוחני מופשט. אפילו מספר חודשים לפני מותו, כשבקושי יכל להניע איבר, עדיין ענה תשובות נכונות לשאלות מסובכות בלוגיקה.

אהבה דומה היתה אהבתו למוזיקה. החיפוש אחרי הצליל המושלם, אחרי מכשיר הווקמן הטוב ביותר, זה שאכן ישמיע צליל כזה, היה בדיוק דוגמא לאותה שאיפה לשלמות.

העולם, שנראה לי שבו התבטא לגביו הצורך בשלמות יותר מכל, הוא אמונתו הדתית. לגבי, כאדם חילוני שמתקשה בהבנת תוכנה של אמונה זו, היה הוא סמל לשלמות שבאמונה, לטוהר שבה. אותה שמירה על המצוות לא רק כלשונן אלא גם ברוחן. הקפדתו על יחסיו עם האנשים שסבבוהו. אני זוכר, למשל, כיצד נמנע משיחות החולין ביננו כדי שלא ללכת רכיל על רעהו. בטחונו באמונתו היה רב כל כך שלא חשש להתוכח עמנו עליה, להתעמת מול עמדות סותרות כל כך לשלו, ואולי אפילו מול פיתויים של עולם זר לו. לא אחטא לאמת אם אציין שלא פעם השאירנו ללא מענה, לפחות בגלל הדוגמא האישית המרשימה שהווה הוא עצמו באורח חיו, בצניעותו ובאמונתו התמימה.

יהי זכרו ברוך

חנוך - חבר לעבודה

* * *

אגרת הרמב"ן

האגרת הזאת של הרמב"ן ויל מעירו לקטלוגיא לנו על הענוה וזהו בו שיקראנה סעם אחת
בכנות וילמדו גם אחרים עמו ויהיה רגיל בו ככל מה כדי לחנכם בילדוכם ביראת שמים.
וזכור לו שניום שיקרא אגרת זה שיענוהו מן השמים כל מה שישאל. וכל מי שירגיל לאותרו
עודמי יהא רגיל מכל זרה ומוצעה לו שהוא בן עולם הבא (מספר מעלסח ססיריס).

שמוע בני מוסר אביר. ואל תשול תורת אמה. תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת
לכל אדם ובכל עת. וזנה תנצל מן הכעס. שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם. וכן
אמר בבויתנו ד"ה. כל הפועם כל מיני גיהנם שולטין בו שגאמר והסר כעס מלפך. והעבר
רעה מבשךך. ואין רעה אלא גיהנם. שגאמר וגם רשע ליום רעה. וכאשר תנצל מן הכעס
סעלה על לך מדת הענוה שהיא מדה טובה מקל המדות טובות. שגאמר עקב ענוה יראת
ה'. ובצבור הענוה סעלה על לך מדת הרעה. כי תסון אל לך תמיד. מאין באה. ויאן אמה
הוצי. ושאמה רמה ותולעה בטיף. ואף כי במוף. ולפני מי אמה עתיד ליסן דין וחסבון.
לפני מלך הכבוד. שגאמר הזה השמים ישמי השמים לא יבלקך. אף כי לבוח בני אדם.
ונאמר הלא את השמים ואת הארץ אני מלא נאם ה'. וכאשר תחשוב את כל אלה. תירא
מבראך ותשמר מן הנקא. ובמדות האלה תנהג שם בחלקך. וכאשר תתנהג במדת
הענוה להתבושש מקל אדם ולהתפחד מקנז ומן הנקא. אז תשרה עלך רוח השכינה. וזו
כבודך. וסני עולם הבא. ועמה בני בע יראה. כי המתנאה בלבד על הקריות. מורד הוא
במלכות שמים. כי מתפאר הוא בלבוש מלכות שמים. שגאמר ה' מלך צאות לבש וגו'. ובמה
יתנאה לב האדם. אם בעושר. ה' מוריש ומצויר. ואם בכבוד. הלא לא לקים הוא. שגאמר
והעושר והכבוד מלפניך. ואיך מתפאר בכבוד קונו. ואם מתפאר בעקמה. מסיר שפה
לנאמנים. וטעם וקנים יחף. נמצא הכל שנה לפני המקום. כי באפוס משפיל נאים. וכרצונו
מגביה שפלים. לכן השפיל עצמה וינשאף המקום. על בן אפרש לך איך תתנהג במדת
הענוה ולקחת בה תמיד. כל דברך יהיו בנחת. וראשך כסוף. ועיניך יביטו למטה לארץ.
ולפך למעלה. ואל תביט בני אדם בדברך עמו. וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך. ואם
חכם או עשיר הוא. עליך לכבודו. ואם רש הוא. ואתה עשיר או חכם ממנו. חשוב בלפך כי
אתה חזב ממנו והוא וכאי ממך. שאם הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזה. בכל דברך
ימצויה ומחשבותיך ובכל עת. חשוב בלפך באי אמה עומד לפני כבה. ושכינתו
עליך. כי כבודו מלא העולם. ודברך יהיו באימה וביראה קצבד לפניו. ונתכבש
מכל אדם. ואם יקראך איש אל תצנתי בקול רם. רק בנחת פעומד לפניו. וזהו
זכיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקימה. וכאשר תקום מן הספר. תנפש באשר
לקחת אם יש בו דבר אשר תוכל לקימו. ותשפשש במצויה בלקר ובקרב. וזנה יהיו
כל זמיו בתשובה. והסר כל דברי העולם מלפך בצת הנשלה. ונהן לך לפני המקום
ב"ה. וטהר כעיוניך. ונשוב הדבור קודם שתוציאנו מפיך. וכן מצוה כל מי סני הדלף
בכל דבר ודבר וליא תחטא. וזנה יהיו דברך ומצויה ומחשבותיך ישרים. ותסלקת
מהנה ופה וזנה ומבוגת ומקבלת לפני המקום ב"ה. שגאמר סנין לבס תקשיב
אזניך. תקרא האגרת הזאת פעם אחת בשבוע וליא תחזית. לקימה ולקחת בה תמיד
אסר השם יתברך. למצן מצליים בכל דברך ותזכה לעולם הבא הנצחון לצדיקים. ובכל
יום שמקראנה יצונו מן השמים באשר יצלה על לך לשאול צד עולם אמן סלה: